
Водночас, керівникам практик необхідно розробити нові маршрути (в тім числі й закордонні), які б повною мірою реалізували навчальні завдання та, що найголовніше, відповідали вимогам безпеки учасників освітнього процесу.

Для реалізації ефективної та безпечної практичної підготовки студентів, в умовах що склалися, необхідно також поглибити співпрацю між освітянами, управлінцями і працівниками туристичної галузі.

Література:

1. Голод А. П. Безпека туризму як об'єкт регіональних економічних досліджень. Інноваційна економіка. 2014. №4. С. 190-194.
2. Положення про організацію та проведення практик студентів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка : Наказ ректора ТНПУ ім. В. Гнатюка від 27.09.2017 р. № 253-р. Дата оновлення: 24.05.2022. URL : https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2022/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_ta_provedennia_praktyk_studentiv.pdf (дата звернення 03.10.2022).
3. Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19 : Наказ МОН України від 16.03.2020 р. № 406. Дата оновлення: 08.04.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0406729-20#Text> (дата звернення 03.10.2022).
4. Про організацію освітнього процесу : лист МОН України від 25 лютого 2022 р. № 1/3277-22. URL : https://auc.org.ua/sites/default/files/kerivnykam_06_03_org_osvit_procusu.pdf (дата звернення 03.10.2022).
5. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 325/95-ВР. Дата оновлення: 14.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 03.10.2022).

Ігор ПАНДЯК

Львівський національний університет імені Івана Франка

СОЦІО-ПРОСТОРОВИЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ УРБАНІЗАЦІЄЮ І СФЕРОЮ ГОСТИННОСТІ

Важливим соціально-економічним чинником перетворення індустрії гостинності у потужну сервісну складову економіки стала урбанізація.

Прискорення урбанізації у ХІХ ст., та особливо швидкий її розвиток у ХХ ст., зумовив перетворення міст у центри нових форм соціальної взаємодії, розвитку глобальної комунікації, економічного зростання. Міста стають центрами інтенсивного розвитку диверсифікованих типів закладів гостинності, які посилюють сам процес урбанізації. Розвиток готельного бізнесу, приватних апартаментів, соціальних типів закладів розміщення характеризується зворотністю розвитку з процесами урбанізації. Як породження урбанізації явище індустрії гостинності стимулює процес зростання ролі міст у суспільно-економічних процесах. Орендоване житло у містах стає місцем локалізації робітників, студентів, інтелігенції, – основного потенціалу їх подальшого розвитку.

Міста набувають особливої риси – зосередження інтелектуального, культурного, економічного потенціалу, сформувавши єдиний організм з ідентичними рисами. В постіндустріальному інформаційному суспільстві міста перетворились на розгалужені, багаторівневі агломерації зі складною системою соціальної взаємодії, постійно змінюючи спосіб життя населення. Простір міста формує цілісний соціальний організм з властивими йому рисами інтенсивності життя, своєрідною «душею». Цей складний соціальний простір сформувався з окремих компонентів, серед яких суттєву роль відіграє сектор гостинності, у якому приїжджі гості можуть відчутти «дух» саме цього міста. В місті як осередку урбаністичного суспільства формуються відносини «органічної солідарності» нав'язані і координовані силою грошей на протиположність «механічній солідарності», властивій аграрному суспільству [1, с. 315-329].

У розвитку міст помітна контрастність їхнього розвитку. На перший погляд це хаотичний, безладний суспільний феномен, проте насправді – це динамічна, мобільна, економічно раціональна органічна система з тісною та гнучкою комунікацією. Всі складові, чітким виявом яких є підприємства сфери гостинності, утворюючи соціо-просторову систему, характеризуються внутрішньою логікою і динамікою зв'язків [2, с.154-155].

Урбанізація стала однією з причин комерціалізації сфери гостинності. Нівелювання в містах обцинних зв'язків з властивим натуральним обміном, консерватизму з прогнозованим майбутнім для індивіда зумовлює формування мультикультурного середовища. Таке середовище є осередком індивідуальної і соціальної свободи, можливістю свого прояву, демонстративної поведінки, водночас чітка структуризація міського суспільства у розподілі праці часто звужує потребу індивіда в особистій свободі, зумовлює моральну та духовну деградацію, вбиває особистість. Готельні заклади у містах стають місцем задоволення побутових, культурних, професійних, ділових та інших потреб гостей та жителів міст. Простір закладів все більше набуває ринкового характеру, форми споживання, сферою публічних відносин, наслідком комерціалізації [3, с. 25].

Література:

1. Зіммель Г. Великі міста і духовне життя // Незалежний культурологічний часопис «І». – 2003. – Чис. 29: Геній місця. Leopoldis. Львів. Lemberg. Lwow. – С. 315-329.
2. Wirth–Nesher H. City Codes: reading the Modern Urban Novel / H.Wirth–Nesher. – Cambridge : Cambridge University Press, 1996. – 244 p.
3. Русавська В. А. Гостинність як чинник формування соціально-культурного простору міста ХІХ ст. // Збірник наукових праць «Гілея : Науковий вісник». – 2014. – Вип. 83. – С. 25.

Мирослава ПИТУЛЯК

Тернопільський національний університет імені Володимира Гнатюка

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЛАНДШАФТОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Дослідження ландшафтів Тернопільської області розпочалися в другій половині 20-го століття.

Мета публікації є аналіз основних напрямів ландшафтознавчих досліджень Тернопільської області

Перший напрям ландшафтних досліджень області пов'язаний з проведенням ландшафтного картографування території та укладанням ландшафтних карт. Вивчалась морфологічна структура ландшафтів області (урочища, місцевості), складено ландшафтні карти на рівні одиниць локального рівня. На основі вивчення взаємозв'язків окремих компонентів, а також використовуючи ландшафтно-генетичний принцип фізико-географічного районування укладено схеми фізико-географічного районування.

Перші праці в яких подавалися дослідження ландшафтів Тернопільської області пов'язані з іменами М.П. Чижова, К.І. Геренчука, П.М. Цися, Л.І. Воропай, М.Д. Орла, та інших науковців.

Одним із перших дослідників ландшафтів Тернопільщини був М.П. Чижов. На ландшафтній карті ним виділено типи місцевостей і урочищ, а також ландшафтні райони. Чижов М.П. охарактеризував такі типи місцевостей: заплашний, прирічковий, плакорний (привододільний), останцево-вододільний, горбисто-грядовий, товтровий та дюнно-гривистий. На території області він виділив такі ландшафтні райони: Придністровський, Подільської гряди, Тернопільської рівнини, Товтровоного кряжу, Авратинської височини, Золочівсько-Кременецького кряжу, Малого Полісся [7].

На схемі фізико-географічного районування західних областей Української РСР ЦисьП.М.